

Edu toovad kollektiivne tarkus ja dialoogivalmidus

Urmas Sule – Eesti Haiglate Liit

Sõltumata hinnangust eelmistele aastatele on vististi kõik tervishoiutöötajad nõus, et ajal, kui kevad hakkab talve selgroogu murdma, on ootus paremale homsele vägagi aktuaalne. Mulle endale imponeerib väga Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi ja Eesti Nooremartide Ühenduse initsiatiiv „Mina usun Eesti meditsiini tulevikku“. Täna keeruline olukord, kus ootuste ja võimaluste konflikt Eesti meditsiinis aina süveneb, vajab mõttevärskust ning liitvaid eesmärke.

Kuidas peaksid juhid praeguses olukorras tegutsema? Juhtimisguru Jim Collins on kirjeldanud nn Stockdale'i paradoksi, mille puhul edukate ettevõtete juhid aktsepteerivad karmi tegelikkust, kuid säilitavad samas usu positiivsesse lõpptulemusse ja pühenduvad selle saavutamisele. Selline dualism on oma nime saanud admiral Jim Stockdale'ilt, kes Vietnami sõja ajal USA kõrgeima ohvitserina vangi langes ja veetis üle kaheksa aasta Hanoi Hiltonina tuntud ülikarmide tingimustega sõjavangide laagris. Selles olukorras leidis ta enda jaoks elu mõtte ja väljakutse pühenduda saatusekaaslaste päästmisele.

Kas noorte kolleegide ja juhtimisguru mõtetes võib ka midagi sarnast leida? Vastus on jah. Mõlemad keskenduvad lihtsana näiva vastandumise otsimise asemel hoopiski suuremale eesmärgile. Vaenlase kuvandi loomine ja sellele jõuline vastandumine on äraproovitud võtte sõdurite võitlusvõime tõstmiseks ja oma leeri suurema ühtsuse tekitamiseks. Siiski võib selline lähenemisi viis edukas olla lühikeses perspektiivis ja rakendatuna väheinformeeritud laiadele massidele. Pikemas ajaperioodis püüdleb aga enamik mõtlevatel inimestel rahu ja tegelike tulemuste, mitte näiliste võitude poole.

Senise koostöö väärtustamine ja selle alusel realistlike eesmärkide püstitamine loob eeldused tulevikuks, millesse tasub uskuda. Samas on liiga suurte ootuste ülespühumine vähemasti niisama ohtlik kui oma seisukoha puudumine. Vastastikune usaldus,

lugupidamine ja mõistmine loovad aga head eeldused konstruktiivseks koostööks kõigi oluliste osapooltega.

Haiglate liitu ootab lähema aasta jooksul tõsine töö, et saavutada haigekassa hinnakirja muutmine tegelikele kulutustele vastavaks. Hinnasisendid peavad olema adekvaatsed ja arvestama tarbijahinnaindeksi tõusu, reaalsus on oluliselt kasvanud kulud elektrile, küttele, toiduainetele jms. Niisamuti peab järgmise aasta eelarve sisaldama palgatõusuks vajalikku raha. Praeguses prognoosis palgatõusuks planeeritud eelarve kasv 3% võrra on ilmselgelt ebapiisav ning selle üle asub liit haigekassaga läbi rääkima.

Haiglate liidu teine suur väljakutse on lisaraha leidmine e-tervise andmebaaside jaoks vajalike infosüsteemide arendamiseks. Haiglad on jätkuvalt seisukohal, et e-tervise rakendamiseks vajalik ressurss ei saa tulla tervishoiutöötajate palkade ega patsientidele pakutava teenuse sisu arvelt.

Kolmas oluline teema puudutab arstiüliõpilaste rakendamist abiarstidena. Enamik praegu töötavaid minuealisi arste on õppimise ajal töö käinud ja seeläbi üliolulisi praktilisi teadmisi omandanud. Ilmselgelt tuleb arstiks õppivale inimesele kasuks tööpraktika oma erialal, mitte lisa teenimine klienditeenindaja või turvamehena. Haiglate liit kavandab koostöös TÜ arstiteaduskonna, arstiüliõpilaste seltsi ning Sotsiaalministeeriumiga tegevusi, mille tulemusena lõpukursustel õppivate arstiüliõpilaste töötamine abiarstidena saaks täiemahulise korrektse juriidilise regulatsiooni.

Panustades uuele kasvavale põlvkonnale, saame jätkata tulemuslikku tööd kui tahes keerulistele probleemidele lahenduse otsimisel. Sarnaselt noorte kolleegidega usun minagi Eesti riigi ja Eesti tervishoiu tulevikku! Kainet pead ja tarku valikuid meile kõigile!

urmas.sule@ph.ee



Urmas Sule